1860. N°. 19.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 13 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 Februarij.

De commissie van opperloezigt en beheer van de *kweekschool voor zeevaart* alhier heeft weder een verslag van den toestand dezer inrigting en de door haar verkregen uitkomsten openbaar gemaakt. Wij hebben dit verslag met belangstelling gelezen. Onder meer bijzonderheden merkten wij, om van de stichting van het nieuwe gebouw niet te spreken, op, dat het getal der subcommissiën met twee is vermeerderd, dat er eerlang te Aalten en Delft subcommissiën zullen gevestigd worden, dat de bemanning der kanonneerboot, die hier ten dienste der kweekschool gestationeerd is, eene aanmerkelijke verandering ondergaan heeft, daar o. a. de opperschipper J. V. van Hoogendaal, als kommandant der boot, door den schipper J. Suk vervangen is, en dat volgens eene aanschrijving van Z. Exc. den minister van marine de kanonneerboot met hare bemanning, die vroeger een detachement uitmaakte van Zr. Ms. zeemagt te Hellevoetsluis, als zoodanig met 1 Oct. ll. is overgegaan onder het kommandement der zeemagt te Amsterdam. Een gevolg van laatstgenoemde verandering zal zijn, dat de kweekelingen der school, zoo zij na het eindigen van den cursus niet dadelijk op active schepen kunnen geplaatst worden, of als ligtmatrozen aan boord van het wachtschip te Willemsoord, of als scheepsjongens aan boord van dat te Amsterdam gedetacheerd worden, waar zij in denzelfden geest onderwijs zullen blijven genieten, om bij de eerste gelegenheid op active, naar zee bestemde, schepen te worden overgeplaatst. Aan het verslag zijn twee staten toegevoegd: uit den eersten blijkt dat van Januarij 1856 tot 31 Dec. 1859 de gezamenlijke ontvangsten bedroegen *f* 5386.92 en de gezamenlijke uitgaven *f* 5492.10½, en dat met deze betrekkelijk geringe som in den tijd van vier jaren aan een getal van 219 jongens eene afdoende hulp verleend was, uit den tweeden zagen wij met leedwezen, dat de uitgaven voor het nieuwe gebouw *f* 8301.05½, de ontvangsten slechts *f* 6265.73½ beliepen, zoodat er tot dekking der kosten nog een te kort van ongeveer *f* 2000 bestaat. Wij hopen en verwachten, dat de vaderlandsche menschlievendheid weldra in dit te kort zal voorzien, en de commissie, gelijk zij zich aan het slot des verslags uitlaat, niet verpligt zal zijn tot eene hypothecaire inschrijving op het gebouw of eenen anderen minder verkieslijken maatregel over te gaan.

— In de laatst gehouden vergadering van de Leydsche afdeeling der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid heeft de heer dr. van Hall, na den afloop der gewone werkzaamheden, eene belangrijke mededeeling gedaan over eenige Javaansche houtsoorten, opgehelderd door derzelver gedroogde takken, bladen, vruchten en hout. Hij wees op derzelver duurzaamheid, behandelde dit onderwerp in verband met de verwoestingen door den paalworm, ook naar aanleiding eener verhandeling van het medelid prof. Blume over eenige Oost-Indische houtsoorten, en bood zoowel de verwoeste houtsoorten, als den paalworm, *Teredo Batavus* Spengl., de soorten van Pholas en een stuk Djati-hout van den paaldam van de reede van Batavia, door *Pholas stricta* L. aangetast, ter beschouwing aan. Onder de Oost-Indische houten trokken vooral het unghin of Sumatrasche ijzerhout en het walikukoon bijzonder de aandacht.

— De taal- en letterkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal op Maandag a. s. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 191 tot 218 personen.

— Het aantal kadets, dat in den loop van 1860 op de kon. milit. akademie te Breda zal worden toegelaten, is bepaald, voor het leger hier te lande: 40 voor het wapen der infanterie, 5 voor de cavalerie, 22 voor de artillerie en 4 voor de genie; — en voor het leger in Oost-Indië: 8 voor de artillerie, 2 voor de cavalerie, 4 voor de genie; terwijl het aantal kadetten voor de infanterie nader zal worden bepaald.

— Eergisteren middag is op den huize Ravestein te Geldermalsen bij Tiel overleden de hoog-edel gestr. heer E. W. van Dam van Isselt, ridder der Milit. Willemsorde, kommandeur der orde van den Ned. Leeuw en ridder der orde van de Eikenkroon met de Ster. Bekend zijn 's mans diensten, zoowel op parlementair als op krijgskundig gebied, aan het vaderland bewezen. Reeds op 17-jarigen leeftijd, in 1813, voegde hij zich als vrijwilliger bij hen, die de terugkomst van het huis van Oranje hielpen bevorderen. In 1815 schaarde hij zich op nieuw onder de gelederen van hen die voor het vaderland uittogen, en toen in 1830 België zich van Nederland afscheurde, werd hij oprigter en bevelhebber van het jagercorps, bekend onder den naam van »jagers van van Dam", dat een belangrijk aandeel had in de zege van den tiendaagschen veldtogt. Eerst in de tweede en daarna in de eerste kamer deed hij zich als een welsprekend redenaar en als een man van vaste beginselen kennen. Ook als dichter en letterkundige heeft hij zich naam gemaakt. Zijne nagedachtenis zal bij zijne talrijke vrienden in eere blijven.

— Op den 5den dezer is te Amersfoort overleden de heer F. G. Courier dit Dubicart, gepensioneerd schout-bij-nacht en ridder der militaire Willemsorde 4de kl. Hij was in het jaar 1777 te Rotterdam geboren en op zeer jeugdigen leeftijd in de zeedienst getreden.

— Te Utrecht heeft men bij het opbreken van een put, in een huis bewoond door een der verdachten van medepligtigheid aan den onlangs gepleegden diefstal in 's rijks munt aldaar (doch die steeds hardnekkig zijne schuld daaraan blijft ontkennen), een 25-tal tienstuiverstukken gevonden.

— Door het prov. geregtshof van Gelderland is een militair van het kol. werfdepot te Harderwijk, Ineischer geheeten, tot de doodstraf verwezen. Hij was een der belhamels van de aldaar voor eenigen tijd plaats gehad hebbende vechtpartijen in de kazerne.

— Het *Hbl.* berigt dat, onmiddellijk nadat het lot van het ontwerp van wet betreffende de spoorwegen bekend was geworden, door 5 ingezetenen van Amsterdam een adres bij Z. M. den koning is ingediend, houdende verzoek om concessie voor den aanleg van een algemeen spoorwegnet. De aanleg zou met eene subsidie van den staat, doch zonder rente-waarborg, in den tijd van 5 jaren worden uitgevoerd. Het kaartje, waarop dit plan is aangeteekend, is algemeen verkrijgbaar gesteld. Uit dit kaartje blijkt, dat de concessie is aangevraagd door de heeren E. W. Cramerus, G. D. van der Vliet, F. H. Bunge, A. von Hemert en A. Holtzman, en dat de hoofdlijnen volgens dit plan zullen loopen van Harlingen over Franeker en Leeuwarden naar Groningen en van Leeuwarden over Heerenveen, Meppel langs Hasselt naar Zwolle; van daar westelijk naar Kampen en oostelijk over Raalte, Almelo en Bentheim naar Rheine, verder van Raalte zuidelijk over Deventer, Zutphen en Doesborgh langs den regter IJsseloever naar Arnhem. Wijders van Utrecht over Vianen, Gorinchem en Geertruidenberg naar Breda, met een zijtak over Heusden naar 's Hertogenbosch. Als bijkomende lijnen zijn nog opgegeven van Groningen over Assen naar Meppel, van den Helder naar Amsterdam, van 's Hertogenbosch naar Maastricht en van Vlissingen over Middelburg en Bergen-op-Zoom naar Roozendaal.

's GRAVENHAGE, 11 Februarij.

Z. M. heeft vergunning verleend aan zijnen kamerheer M. graaf van Limburg Stirum tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den Rooden Adelaar, 3de kl., hem door den prins-regent van Pruissen geschonken; aan den heer J. Franco Mendes, 's konings solo-violoncellist, thans te Parijs woonachtig, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van Verdiensten van de Saksische Ernestinische Huisorde, hem door den hertog Bernard van Saksen-Meiningen geschonken, aan mr. A. Bogaers, oud-vice-president der arrond.-regtbank te Rotterdam, tot het aannemen der versierselen van ridder der orde van Leopold, hem door den koning der Belgen geschonken, en aan den luit.-kolonel van den Bosch, adjudant van den prins van Oranje, tot het aannemen van de versierselen der orde van officier van het Legioen van Eer.

— Tot notaris te Tiel is benoemd de heer C. Post, cand.-notaris te Rotterdam, en tot ontvangers der directe belastingen: te Oegstgeest, de heer H. Martens, thans ontvanger te Rhoon, en te Maurik, de heer J. Abeleven, thans te Trum.

— H. K. H. prinses Marianna der Nederlanden is gisteren op haar buitengoed te Voorburg aangekomen.

— Men verneemt, dat de ministers van binnenl. zaken en van financiën, dadelijk na de stemming van de eerste kamer, hun ontslag aan den koning hebben aangeboden, en dat dit door Z. M. is aangenomen. Men zegt dat ook de andere ministers hunne portefeuilles ter beschikking van Z. M. hebben gesteld. Men noemt onderscheiden personen, die tot de vervulling der ministeriële betrekkingen in aanmerking zouden komen; o. a. mr. W. F. G. L. van Rappard, president van het prov. hof van Gelderland, en mr. G. C. J. van Reenen, voorzitter van de tweede kamer. Men wil weten dat de heer van Reenen tot minister van binnenl. zaken zou benoemd zijn en dat hij die betrekking zou aangenomen hebben. De heer van Rappard, uit Arnhem, is hier aangekomen, maar zijne benoeming tot minister van financiën wordt zeer betwijfeld. Van verdere ministeriëele wijziging is geen sprake meer. De hh. van Bosse en van Tets hebben gisteren den ministerraad niet bijgewoond.

— Men verneemt van goeder hand dat de collecte, die onlangs in de r. k. kerken alhier ten behoeve van den Paus is gehouden, niet *f* 40,000, zoo als gemeld is, maar bijna *f* 4,000 heeft opgebragt.

— Gisteren heeft het prov. geregtshof in Zuidholland eenen aanvang gemaakt met de behandeling der zaak van P. Pynacker, laatst gewoond hebbende te Reeuwijk, en beschuldigd van moedwilligen manslag, voorafgegaan en gevolgd van diefstal. De hoofdbijzonderheden van de acte van beschuldiging zijn reeds vroeger medegedeeld. Uit het getuigenverhoor en de opgaven des besch. is nog gebleken, dat de besch., eenigen tijd vóór het plegen

van den moord, aan koorts heeft geleden, zonder daarbij, volgens de verklaring van den geneeskundige, aan duizeligheid te hebben geleden. Uit de verklaring van den burgemeester van Reeuwijk blijkt, dat de besch. bekend stond als een rustig burger; dat hij indertijd eene erfenis heeft gekregen, waarop hij zich naar Gouda heeft begeven, aldaar een winkeltje heeft opgezet, doch na eenigen tijd weder naar Reeuwijk is teruggekeerd, alwaar hij bij verschillende personen heeft gearbeid. Het getuigenverhoor is heden geëindigd. Morgen zal het verhoor van den besch. plaats hebben. Deze blijft steeds eene zeer onverschillige houding aannemen.

In de teregtzitting van heden had het verhoor van den besch. plaats, die bij zijne vroegere bekentenis is gebleven. De adv.-gen. mr. François heeft vervolgens de feiten op eene treffende wijze uiteengezet en den eisch gedaan tot schuldigverklaring van den besch. aan moedwilligen doodslag, voorafgegaan en gevolgd door diefstal bij nacht in een bewoond huis, en mitsdien veroordeeling tot de straffe des doods uit te voeren binnen Gouda. Mr. de Ranitz heeft de verdediging van den besch. voorgedragen. Hij beweerde dat het niet voldoende was gebleken dat de besch. den doodslag had gepleegd en dat in de feiten het verband ontbrak dat gevorderd wordt, tot het uitspreken van de doodstraf. De uitspraak is bepaald op aanst. Zaturdag.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Februarij.

Uit de redenering van de *Morn. Post* schijnt men te moeten opmaken dat lord Palmerston niet ongeneigd is om de inlijving van Savoye bij Frankrijk goed te keuren. Dit blad acht de gronden, welke bij de jongste beraadslaging in het hoogerhuis tegen de aanhechting bijgebragt zijn, niet afdoende, en herinnert dat zich reeds tijdens de regering van koning Lodewijk Philips in Savoye eene sterke neiging tot vereeniging met Frankrijk openbaarde, en dat de Sardinische regering bij de bevolking van dat gewest ten allen tijde even weinig toegenegenheid gevonden had als de Oostenrijksche regering in Lombardye. Indien men deze woorden als eene uitdrukking van het gevoelen der regering mag beschouwen, dan begeeft zij zich op een glibberig pad, aangezien velen haar nu reeds beschuldigen van te groote toegevendheid jegens Frankrijk, in het gesloten handelsverdrag aan den dag gelegd.

— Lord Russell heeft heden het met Frankrijk gesloten handelsverdrag ter inzage van de leden van het lagerhuis nedergelegd. Dit verdrag is voor den tijd van 10 jaren gesloten, en de schade die de Engelsche schatkist daardoor zal lijden wordt door de regering geraamd op £1,119,000, welke som later nog hooger zal stijgen. Door den heer Gladstone, vroeger door eene ligte ongesteldheid verhinderd geworden de begrooting in te dienen, is ook thans daaraan gevolg gegeven. Hij deelde tevens mede dat het nieuwe handelsverdrag met Frankrijk het nemen van nieuwe maatregelen zou noodzakelijk maken. Het afgeloopen jaar kon, wat de finantiën betreft, gunstig genoemd worden, want er was een batig saldo van £1,625,000. De begrooting, door den minister voorgelegd, bedroeg in uitgaaf 70 millioen en in ontvang slechts 60 millioen £. De regten op de suiker en de koffij zullen dus onveranderd blijven.

— Het beslissend antwoord van Oostenrijk op de bekende voorstellen betreffende Italië verwacht men spoedig. Men meent reeds nu te weten, dat Oostenrijk het derde punt, houdende uitspraak over de aansluiting van Midden-Italië bij Sardinië door middel van stemming, verwerpt.

— Berigten alhier uit Shanghai, van 21 Dec., ontvangen, melden dat de Chinezen zoowel rondom Peking als aan den mond van den Peiho sterke verdedigingswerken aanleggen en dat een leger van 100,000 man Tartaarsche soldaten in de nabijheid van den Peiho wordt zamengetrokken. Ook zou volgens die berigten op Japan de handel met de Europeanen afgebroken zijn, ten gevolge van de overdreven vorderingen bij het wisselen van Japansch goud tegen dollars en van de daaruit voortgesproten mishandeling en beleediging van Japannezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Februarij.

De brief van den bisschop van Orleans, waarin hij een zijner voorgangers, den heer Rousseau, als een warhoofd en lagen vleijer heeft uitgekreten, wordt algemeen afgekeurd. Onder de geestelijkheid gaat daaromtrent slechts ééne stem op. Dit schrijven zal gewis de zaak die hij voorstaat benadeelen. De bisschop moge zeggen dat men de archieven van zijn bisdom na zijnen dood mag onderzoeken en dat er niets in gevonden zal worden, waarom men hem van eerzucht zal kunnen beschuldigen, men gelooft niet dat hij zoo kan spreken van den tijd, die zijne benoeming tot bisschop voorafging.

De *Constitutionnel* verklaart omtrent deze zaak, dat de van alle kanten inkomende berigten omtrent den beklagenswaardigen indruk, dien het schrijven van den bisschop gemaakt heeft, gepaard aan de omstandigheid dat de redactie van de *Siècle* dien geestelijke wegens dat schrijven in regten wil vervolgen, het hem een pligt maakt om aan de verbittering niet door eene voortgezette polemiek nieuw voedsel te geven; weshalve hij er van heeft afgezien om het antwoord openbaar te maken, hetwelk hij van zijnen kant op het schrijven des heeren Dupanloup dacht te geven.

— Het hof van cassatie heeft het hooger beroep in de bekende zaak van den advocaat Ollivier verworpen.

— Te Genève is eene volksvergadering gehouden, om te spreken over de gedragslijn, die Zwitserland behoort te volgen, bijaldien Savoye bij Frankrijk wordt ingelijfd. De heer James Fazy, voorzitter van den staatsraad, heeft daarin verzekerd dat de overeenkomst daartoe reeds in Januarij 1859 was geteekend, maar dat de onafhankelijkheid van Zwitserland daardoor niet werd bedreigd, indien het maar de provinciën Chablois en Faucigny, bij de verdragen van 1815 reeds toegezegd, verkreeg. Eenige inwoners van Savoye, in de vergadering tegenwoordig, verklaarden dat hunne landslieden liever tot Zwitserland dan tot Frankrijk zouden willen behooren.

SPANJE.

Van den kant der Spanjaarden zijn in het jongste gevecht tegen de Marokkanen 10 officieren en 58 manschappen gesneuveld en 53 officieren en 711 manschappen gekwetst. De maarschalk O'Donnell moet niet voornemens zijn den vijand in het binnenland te vervolgen. Hij heeft verzocht de toezending van tenten en andere goederen waarom hij gevraagd had te staken.

ITALIË.

Uit Napels meldt men dat de regering het denkbeeld om de troepen; welke in het noorden des lands onder het bevel van den generaal Pianelli vereenigd zijn, in den Kerkelijken Staat te doen rukken, nog niet is opgegeven. Te Acerra is eene revolutionaire beweging uitgebroken. Er zijn troepen derwaarts gezonden en de stad is in staat van beleg gesteld. Er is ook sprake van de vorming van een legerkamp van 10,000 man in de provincie Apulië. De aftreding van den generaal Filangieri, als hoofd van het kabinet, is thans zeker.

— Te Rome heeft er onder de studenten eene opschudding plaats gehad over het teekenen van een adres aan den Paus. Gelukkig heeft die tot geene treurige tooneelen aanleiding gegeven. De Paus heeft zijne hooge tevredenheid betuigd aan den generaal Goyon, over de krachtige maatregelen die door hem tot handhaving der orde zijn genomen. Men spreekt van eene nieuwe geldleening ten bedrage van 50 millioen kroonen, die men trachten zou in het buitenland aan te gaan.

— Aan den bankier Barberis te Turyn zijn 1000 bankbill. van 50 fr. ontstolen.

TURKIJE.

Te Konstantinopel heerscht eene algemeene ontevredenheid over het bestuur van den groot-vizier. Men verwacht dat 's mans impopulariteit de aandacht van den Sultan niet zal ontgaan.

— De Nederl. gezant is in Pera door een bediende van den baron beleedigd. Hij heeft deswege voldoening geeischt.

— Scodali Mustapha-Pacha, de gouverneur der heilige plaatsen Mekka en Medina, is overleden.

INGEZONDEN.

Met onvermoeiden ijver gaat de administratie der Hibernia-steenkolenmijn te Gelsenkirchen in Westphalen voort, om hare kolen waarvan door velen aan de Engelsche steenkolen de voorkeur wordt gegeven, en welke aan dezen voor het minst in qualiteit gelijk zijn, ook in Nederland, trots de vele moeijelijkheden wegens rijks- en gemeente-accijnsen, tot aanmerkelijk lager prijzen dan de Engelsche kolen algemeen verkrijgbaar te stellen, niet slechts voor verbruikers in het groot, maar ook voor den kleineren consument.

Een maatregel, onlangs weder door haar genomen, geeft hiervan een nieuw bewijs.

Terwijl het debiet tot nog toe zich meer bepaalde tot Amsterdam en Rotterdam, heeft men daaraan thans eene uitbreiding gegeven, op al de stations van den Rijnspoorweg, waar zich hiertoe de gelegenheid aanbiedt, en worden thans, na voorafgaande bestelling, bij hoeveelheden van 66 mudden, met een betrekkelijk verschil in prijs voor betere qualiteiten, de goedkoopste Hibernia steenkolen, het gewone steenkolen-gruis, met inbegrip van vracht, aan het station geleverd, beneden Emmerik tot Arnhem voor ƒ34, beneden Arnhem tot Utrecht voor ƒ35, beneden Utrecht tot Amsterdam en Rotterdam voor ƒ36 de 66 mudden. Ten behoeve van particulieren, die het volle bedrag der rijks-accijnsen betalen, worden deze kolen tegen een gering commissieloon bij den invoer vrij gemaakt; voor fabriekanten en neringdoende personen, die gedeeltelijken vrijdom genieten, belast de invoerder zich met de noodige formaliteiten bij den invoer, ten einde hun het genot van dien vrijdom verzekerd blijve.

Elk die in de gelegenheid is, om hetzij voor zich alleen, hetzij in combinatie met anderen, eene hoeveelheid van 66 mudden in eens op te doen, behoeft zijne rekeningen van vroeger slechts na te zien, om zich te overtuigen van het aanmerkelijk verschil in den prijs ten gevolge van dien nieuwen maatregel. Daar de kolen, versch gedolven, regtstreeks langs den spoorweg worden aangevoerd, zonder dat zij op de werven te Ruhrort of elders hebben kunnen verweeren, of met andere bestanddeelen worden vermengd en vervalscht, zal men daarbij hetzelfde ondervinden, wat het debiet in Amsterdam en Rotterdam in korten tijd tot zulk een hoogte bragt, dat eene zelfde hoeveelheid dezer Hibernia-kolen meer hitte geeft en veel strekzamer is, dan andere kolen, die men langs andere wegen uit Duitschland pleegt te ontvangen. De wijze, waarop de bestelling geregeld is, voorkomt eindelijk al de moeijelijkheden, waaraan een particulier zich anders blootstelt, wanneer hij zich uit de eerste hand wil voorzien. Den verbruiker met dezen nieuwen maatregel geluk wenschende, vestigen wij de aandacht op den geringen prijs, 25 à 27½ cents per half mud, waarvoor deze brandstof in aller behoeften zou kunnen voorzien, wanneer zij niet door rijks- en gemeente-accijnsen zoo schrikbarend was belast.

Het is bekend, dat van deze belasting slechts betrekkelijk kleine sommen in de schatkist vloeijen en meermalen was er dan ook daarom sprake om deze accijns-belasting van rijks- en gemeenten-wege geheel af te schaffen. Mogt de lage prijs, waarop het artikel thans gebragt is, de overtuiging doen rijpen, dat de zoo hooge accijns-belasting onhoudbaar is, en daarom voor het minst aanmerkelijk behoort te worden verminderd, dan zouden wij dit een dubbel geluk achten voor onze stad- en landgenooten, die onder zoovele lasten gebukt gaan, dat wel aan verligting daarvan mag worden gedacht.

PROGRAMMA DER NIJVERHEIDS-TENTOONSTELLING,

uitgeschreven door de Afdeeling Leyden der Vereeniging ter bevordering van Fabriek- en Handwerk-Nijverheid in Nederland.

Art. 1. In de maand Junij 1860 zal binnen de stad Leyden in het voormalig Kabinet van Landbouw op de Hoogewoerd eene Nijverheids-Tentoonstelling gehouden worden, hoofdzakelijk van voorwerpen binnen de stad vervaardigd.

De juiste bepalingen omtrent opening en sluiting zullen later door de Dagbladen bekend gemaakt worden.

Art. 2. Alles wat tot de regeling dezer Tentoonstelling betrekking heeft, is opgedragen aan eene Commissie bestaande uit de Ondergeteekenden.

Art. 3. Tot het tentoonstellen wordt gelegenheid gegeven aan alle Fabriekanten, Trafiekanten, Werkbazen, Kunstwerkers, enz., ingezetenen der stad Leyden en van de gemeenten, waar Leden der Afdeeling woonachtig zijn.

De Commissie is bevoegd, bijaldien er voldoende ruimte is, voorwerpen van buiten de Gemeente aan te nemen.

Art. 4. De Commissie voor de tentoonstelling behoudt zich voor te beoordeelen of de ingezonden voorwerpen geschikt zijn om te worden tentoongesteld en de toelating derhalve al of niet te vergunnen. Voortbrengselen van landbouw zijn uitgesloten.

Art. 5. De Commissie zorgt zoo veel mogelijk voor behoorlijke plaatsing, uitstalling, ophanging, enz.; zij kan zich door de Inzenders laten voorlichten, doch blijft onafhankelijk van hunne inzigten.

Art. 6. De Inzenders moeten *vóór 15 April, aan den Secretaris der Commissie vrachtvrij* opgave doen:

1°. Van hunne namen, voornamen, woonplaats en beroep.

2°. Van den aard, de soort en de hoeveelheid der in te zenden voorwerpen, met eene zoo juist mogelijke bepaling der benoodigde ruimte.

3°. Van de waarde der in te zenden voorwerpen (voor de assurantie, zie Art. 9) en, ingeval zij die te koop aanbieden, den prijs waarvoor die verkrijgbaar zijn, met berigt of zij dien prijs al dan niet wenschen openbaar gemaakt te hebben.

Art. 7. Alle voorwerpen moeten *vrachtvrij* en behoorlijk gepakt in kisten of ander emballage, met duidelijk te onderscheiden merken, aan het adres van *de Commissie voor de Tentoonstelling te Leyden* vóór den 15den Mei worden ingezonden aan het gebouw en voorzien zijn van eene schriftelijke verklaring van den Inzender, dat zij in zijne Fabriek of Werkplaats door hemzelven of door zijne werklieden onder zijn bestuur zijn vervaardigd.

Art. 8. De voorwerpen mogen buiten vergunning van de Commissie, na het oogenblik waarop zij onder haar beheer gekomen zijn, niet worden teruggenomen.

Art. 9. De voorwerpen worden door de Commissie tegen brandschade verzekerd tot het bedrag der opgegeven waarde.

Art. 10. De Inzenders blijven zelve verantwoordelijk

1°. Voor schade aan hunne ingezonden voorwerpen overkomen ten gevolge van bederf, waaraan die voorwerpen eigenaardig kunnen onderhevig zijn, (gisten, vocht aantrekken, beslaan, enz.)

2°. Voor elke andere toevallige en onwillekeurige beschadiging.

Art. 11. Binnen acht dagen *na* de sluiting der Tentoonstelling moeten de voorwerpen afgehaald worden; langer verblijvende, staan ze geheel voor rekening der Inzenders: houdende na dat tijdsverloop alle toezigt van de Commissie op.

Art. 12. De Tentoonstelling zal dagelijks geopend zijn van 's morgens 9 ure tot 's avonds 7 ure tegen betaling eener Entrée door de Commissie te bepalen.

De Leden der Afdeeling Leyden der Vereeniging, benevens de Inzenders, hebben *persoonlijk* vrijen toegang op vertoon van eene bijzondere toegangskaart.

Art. 13. Er zal geenerlei bekrooning plaats hebben, maar de Commissie behoudt zich voor de latere bepaling van een plan tot het houden eener verloting.

De Commissie met de regeling der Tentoonstelling belast.

A. MONTAGNE, Iz., *Voorzitter*,
J. VAN HEUKELOM Jr., *Secretaris*,
J. HOLTZ,
LEYDEN, 28 Januarij 1860. A. C. LEEMBRUGGEN,
J. W. SCHAAP,
J. ZAALBERG JCzn.,
P. J. ZUURDEEG.

STADS-BERIGTEN.

Gewezen vonnissen in strafzaken, door het Kantongeregt, op den 6den Februarij 1860.

1 wegens het niet zuiveren van het werk van den grooten polder in de Zuidbuurtsche watering, oostelijke helft.
2 wegens het zonder consent innemen van gemeentegrond.
2 wegens het bij nacht laten liggen van schuiten met bagger.
2 wegens het zonder consent baggeren in den Rijn.
1 wegens het berijden van de Donkersteeg in verkeerde rigting.
1 wegens het verontreinigen der straat.
1 wegens het niet bezorgen van eene nachtlijst.

JAGT EN VISSCHERIJ.

De BURGEMEESTER VAN LEYDEN brengt bij deze ter kennis van hen, die zich voor het aanstaande saizoen 1860/61 in het bezit wenschen te zien van *jagt- of vischacten* of wel van *kostelooze vergunningen tot uitoefening der visscherij*, dat de blanco verzoekschriften ter bekoming daarvan *gratis* verkrijgbaar zijn ter Gemeente-Secretarie, alwaar zij, behoorlijk ingevuld en onderteekend, vóór den 20sten April dezes jaars moeten terug bezorgd zijn, ten einde alsdan aan den Staatsraad-Commissaris des Konings in Zuidholland te kunnen worden ingezonden.

De Burgemeester voornoemd,
LEYDEN, 11 Februarij 1860. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

Loting voor de Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, ontvangen hebbende de *alphabetische naamlijst* van al de personen, die aan de ligting der Nationale Militie, van dezen jare 1860, deel moeten nemen; — doen te weten, dat voornoemde naamlijst voor elk der daarbij belanghebbenden ter inzage zal liggen in een der vertrekken van het Raadhuis, van Maandag den 13den Februarij aanstaande tot Dingsdag den 21sten daaraanvolgende, van des morgens ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, ten einde een ieder in staat zoude zijn, om, ingeval hem op die lijst eenige personen of omstandigheden mogten voorkomen, die daarop nog zouden behooren te worden aangeteekend of daarvan moeten worden weggelaten, hiervan aan den Luitenant-Kolonel Militie-Commissaris kennis te geven; — alsmede, dat de loting zal plaats hebben op *de Groote Pers van het Raadhuis*, en wel:

Op Woensdag den 22sten Februarij 1860,
des morgens ten 10 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint met eene der letters:
A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L.
En op Donderdag den 23sten Februarij 1860,
des morgens ten 10 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint met eene der letters:
M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z.

Ieder ingeschrevene zal bij een billet worden opgeroepen, om tot de loting ter voorz. plaatse op te komen, op den dag en het uur in deze kennisgeving uitgedrukt, terwijl door hen, wier woning, wegens onnaauwkeurige opgave, niet is te ontdekken, en welke uit dien hoofde zoodanig billet niet hebben ontvangen, dit twee dagen vóór den dag der loting ter Secretarie kan worden afgehaald; zullende de lotelingen het regt hebben, om bij de oprolling van de loting-nommers op den 22sten Februarij 1860, 's morgens ten 10 ure, zich te komen overtuigen, dat al de nommers, welke daartoe worden vereischt, werkelijk zijn opgerold.

En vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, al degenen, wie zulks moge aangaan, om tot de loting op te komen op de plaats, den dag en het uur, in het oproepings-billet vermeld, en redenen van vrijstelling hebbende, deze alsdan aan den Luitenant-Kolonel Militie-Commissaris op te geven.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 11 Februarij 1860. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

HOORN, 10 Februarij. Uit de vroeger medegedeelde nominatie heeft de kerkeraad der Ned. herv. gemeente het volgende 6-tal predikanten gevormd: dd. van Dorp, te Hoornaar; Koch, te Oosterwijk; Bastkock, te Charlois; van Voorthuyzen, te St. Antoniepolder; van Westrheene, te Jaarsveld, en Zeeman, te Welsum.

Naar aanleiding van het in ons vorig nommer door X Y Z gedaan beroep op de liefdadigheid onzer stadgenooten, ten behoeve van het gezin van den opperman J. LAURIER, in de Haverstraat, heeft de wel-eerw. heer dr. E. LAURILLARD zich bereid verklaard om de giften te ontvangen, die men tot ondersteuning van dat gezin mogt willen afzonderen. Moge de hand der liefde zich nu ook in deze niet terughouden, en de welwillende tusschenkomst van dien leeraar met eenen gunstigen uitslag worden bekroond.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON A. M. CHARBON, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, 9 Februarij 1860. E. C. J. VAN GOENS.

Voor de menigvuldige blijken van hartelijke deelneming, hem op den gedenkdag zijner *vijfentwintigjarige* Echtvereeniging betoond, betuigt de Ondergeteekende, mede namens zijne Vrouw en Kinderen, opregten dank.
LEYDEN, 10 Februarij 1860. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

Voor de vele blijken van deelneming, betoond gedurende de ziekte en bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoote, betuig ik langs dezen weg aan Vrienden en Bekenden mijnen opregten dank.
LEYDEN, 11 Februarij 1860. J. F. AKKERBOOM.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG, 13 Februarij 1860. (No. 7 van 't Abonnement.) **De Schoenlapper**, Drama in 5 Bedrijven, vrij naar het Fransch van d'ENNERY en CREMIEUX, door H. GIJSELMAN Jr. (Nooit in 't Nederlandsch vertoond.) 1e bedrijf. de mislukte kinderroof; 2e bed. de vernuftige knecht; 3e bed. de teruggevonden schat; 4e bed. de schoenlapper parvenu; 5e bed. straf en belooning. Daarna: **De nasleep van een eerste Huwelijk**, kluchtige Vaudeville in 1 Bedrijf, naar het Fransch, door W. P. BANGERT.
Aanvang ten *half zeven* ure.

VERGADERING DER LEDEN
VAN HET
HULPGENOOTSCHAP
ter bevordering en uitbreiding van Gods Koningrijk op aarde,
op Donderdag 16 Februarij 1860, des avonds ten 7 ure,
ZAAL NOORDEINDE.
Spreker: Ds. THEESINGH, Pred. te *Rotterdam*, en mededeelingen aangaande Br. W. F. BETZ, op *Sumatra*.

Die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan de nalatenschap van Mejufvrouw MAARTJE VAN EGMOND, in leven Weduwe GERRIT BREITENDIJK, gewoond hebbende te *Oegstgeest* en aldaar overleden den 9den Februarij 1860, gelieve daarvan voor den 21sten Februarij e. k. opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris J. DE GRANE, te *Warmond*.

De Schuldeischers in het Faillissement van CORNELIS GROENEVELD, Mr. *Timmerman*, wonende te *Woerden*, aangegaan op den 1sten Februarij 1860, welke datum in de *Leydsche Courant* van 8 Februarij 1860 No. 17 abusivelijk op den 3den Februarij 1860 voorkomt, worden opgeroepen om op Woensdag den 29sten Februarij 1860, des middags ten 12 ure, te verschijnen ter Audientie-Kamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, ten einde tot de verificatie der schuldvorderingen over te gaan.
De Curator in voornoemd Faillissement,
WOERDEN, 9 Februarij 1860. J. BREDIUS, *Advocaat*.

KOSTELOOS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den 15den November 1859, behoorlijk geregistreerd, is uitgesproken **Scheiding van Tafel en Bed**, tusschen MAGDALENA CORNELIA DE VROEDE, te *Leyden*, als Eischeresse, en PIETER SEGAAR Jz., *Warmoezier*, te *Leyden*, als gedaagde.
Voor Uittreksel,
De Procureur occuperende voor de Eischeresse,
M. E. BOOY.

Bestuurderen van het Genootschap: *MATHESIS SCIENTIARUM GENITRIX*, verwittigen bij deze de belanghebbenden, dat tot de **gewone Voorjaarstoelating van Leerlingen** zal gevaceerd worden Maandag en Vrijdag den 13den en 17den Februarij e. k., des avonds van 6—8 ure, in het Locaal op de Pieterskerkgracht.

Bestuurderen brengen nog ter kennisse, dat, aangezien het bij de laatstgehouden inschrijving gebleken is, dat vele jongelingen zich hebben aangemeld na den beschreven tijd en om bijzondere redenen toen nog zijn aangenomen, dit nu niet meer zal geschieden.

Namens Bestuurderen voornoemd,
LEIDEN, 8 Februarij 1860. H. J. GIEZEN, *Secretaris.*

In een fatsoenlijke dienst wordt gevraagd tegen Mei e. k. een MEISJE, ongeveer zeventien jaar oud, goed kunnende **Naaijen en Stoppen.** Te bevragen bij GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren, *Leiden*. Brieven *franco* Letter **D.**

J. KATZ, wonende te 's Hage aan de Bogt van Guinéa N°. 52, dankt het geëerde Publiek voor het hem zoo ruimschoots geschonken vertrouwen; daardoor aangespoord zal hij blijven voortgaan met de aanbieding van het **Eau de Manilline,** hetwelk strekt om de poriën te openen en dengenen die kale hoofden of plekken op het hoofd hebben en hun den krachtigsten haargroei terug te geven. Hij verzoekt dus het geëerde Publiek hierop te letten daar hij slechts 's Woensdags te *Leyden* verschijnen kan, wegens zijne uitgebreide practijk. Hij is te spreken van 's morgens 9 tot 's namiddags 5 ure, niet voor en na dien tijd. De genezing wordt aangenomen bij contract met zekere conditiën. Te raadplegen of te ontbieden bij den Heer KOK, Hôtel den Burg, te *Leyden*.

VERLIES VAN TANDEN,

VERVANGEN DOOR

KUNSTTANDEN.

J. B. WALLAGH, Gebreveteerd Chirurgijn Dentiste, Spuistraat, N°. 40, te *'s Hage*, blijft bij voortduring te spreken of te ontbieden elken *Dingsdag* ten huize van den Heer L. VAN RAALTE, Breedestraat te *Leyden*, over het inzetten van Kunsttanden, volgens Engelsche, Fransche en Amerikaansche systema's, voor welke hij gedurende jaren garandeert.

Voorts belast voornoemde zich met alle Chirurgicale Operatiën betreffende zijne kunst.

Neemt thans weder abonnementen aan voor geheele Familiën.

Verzoeke des Maandags de boodschappen te bezorgen aan voornoemd adres, Breedestraat, ten einde Dingsdags bediend te kunnen worden.

HIBERNIA STEENKOLEN.

Nieuw ontdekte Westphaalsche Steenkolen, die even goed zijn als de beste Engelsche en even geschikt als deze voor alle STOOMMACHINES, GAZ-, SUIKER-, DISTILLEER- en andere FABRIEKEN en voor HUISELIJK GEBRUIK.

Deze Kolen worden alle weken in speciale treinen tot zeer **lage vracht** versch uit de Mijn verzonden, en zijn in elke kwantiteit of met volle waggons te bekomen bij:

D. G. BINGHAM, Nederl. Rijnspoorweg, te *Rotterdam*.
HAVER & C°., Haarlemmer Dijk, te *Amsterdam*.

Evenzeer worden bestellingen voor geheele waggons op alle andere Stations der Rijnspoor door den Stations-Chef aangenomen.

Wil men de Steenkolen direct in volle waggons betrekken, zoo zal men zich het voordeeligst bevinden van zich aan een der bovengenoemde adressen te wenden, of ook aan de **Directie van de Mijn Hibernia**, te *Gelsenkirchen*, Westphalen.

Deze Kolen kunnen ook geleverd worden te *Arnhem*, *Utrecht*, *'s Hage*, *Gouda*, *Leiden*, enz.

Hoofdkantoor der Directie, te *Dusseldorp*, Poststrasse.

Om de kleine consumenten te gemoet te komen zullen de Steenkolen van verschillende grofte in kleine kwantiteiten tot buitengewoon lage prijzen verkocht worden.

Bij de openbare veiling, den 10 Februarij 1860 gehouden in het *Heeren-Logement* van den Burg te *Leyden*, ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris J. DE CRANE, zijn de BUITENPLAATS en perceelen LAND, onder *Voorhout*, in bod gebragt, te weten:

N°. 1 op		f 3000.—.
» 2 op	f 450.—	
Nader verhoogd met	- 200.—	
		- 650.—.
» 3 op	f 950.—	
Nader verhoogd met	- 250.—	
		- 1200.—.
» 4 op	f 875.—	
Nader verhoogd met	- 125.—	
		- 1000.—.
En » 5 op	f 750.—	
Nader verhoogd met	- 450.—	
		- 1200.—.

En de BOUWMANSWONING genaamd *Klein Meerrust* en het perceel BOUWLAND onder *Oegstgeest* en *Sassenheym*, te weten:

N°. 1 op	f 2300.—.
En » 2 op	- 1625.—.

De afslag van voorschreven perceelen blijft bepaald op Vrijdag den 17den Februarij 1860, terwijl inmiddels ten Kantore van voornoemden Notaris verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van *een vijfde* der verhooging.

NOTARIAAT.

Berigt voor Ouders en Voogden.

Er bestaat gelegenheid hier ter stede om, binnen korten tijd, voor het **Notarieel Examen** te worden bekwaamd. Brieven *franco*, Lett. **N.A.** aan het Postkantoor alhier.

Worden gevraagd tegen Mei

in een fatsoenlijk Gezin op goeden stand in het midden der Stad **twee Gemeubeleerde Kamers**, met medegebruik van eene Logeerkamer. Brieven *franco* onder Letter **H.** aan het Bureau dezer Courant.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 10 Februarij.

Raapolie, op 6 w. f 37½ cont. f 36½. Lijnolie, op 6 w. f 31½ cont. f 30.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

10 en 11 Februarij.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste.	PRIJZEN. Hoogste.
Winter-Tarwe	39	mud.	f 9.—	f 9.50
Zomer »	30	»	- 8.—	- 8.50
Winter-Rogge	40	»	- 6.50	- 7.—
Gerst	19	»	- 5.—	- 5.50
Chevalier	27	»	- 6.—	- 6.50
Zware Haver	38	»	- 4.—	- 4.50
Ligte »	43	»	- 3.50	- 3.75
Duivenboonen	10	»	- 8.—	- 8.50
Paardenboonen	28	»	- 7.—	- 7.50
Ossen (slagt)		stuks	-	-
Stieren		»	-	-
Kalfkoeijen	1	»	-	- 180.—
Vettekoeijen	31	»	- 145.—	- 220.—
Varekoeijen	18	»	- 78.—	- 154.—
Kalveren (vette)	45	»	- 22.—	- 76.—
» (magere)	12	»	- 2.50	- 6.50
Hamels magere	14	»	- 14.—	- 16.75
Hamels vette	22	»	- 16.—	- 24.—
Ooijen magere		»	-	-
Ooijen vette	19	»	- 14.75	- 23.—
Lammeren magere		»		
Lammeren vette jarige		»	-	-
Varkens magere		»	-	
Varkens vette		»	-	-
Varkens Biggen	14	»	- 8.—	- 14.—
Boter 1ste qualiteit 1/4 vat			- 54.—	- 59.—
Boter 2de » 1/4 »	3020	N. ℔.	- 49.—	- 53.—
Boter 1ste » per ℔			- 1.35	- 1.47½
Boter 2de » » »			- 1.07½	- 1.32½
Turf haardbr. 1ste soort	605	ton	- 0.65	- 0.70
Turf (graauwe)		»	-	
Lange Zwarte	6300	»	- 0.22½	- 0.27½

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 10 Februarij.

		Laagst.koers	Hoogst.koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{3}{8}$	$64\frac{11}{16}$	$64\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3 »	76	—	—
Dito dito	» 4 »	98	$98\frac{1}{8}$	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$125\frac{7}{8}$	126	—
O. I. Leening	» 4 »	$97\frac{3}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{3}{8}$	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$51\frac{11}{16}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$ »	33	—	—
Dito Obligatiën	» 3 »	44	$44\frac{1}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$42\frac{11}{16}$	$42\frac{7}{8}$	$42\frac{13}{16}$
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$43\frac{9}{16}$	$43\frac{5}{8}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$104\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{4}$	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	102	$102\frac{1}{8}$	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$84\frac{3}{8}$	$84\frac{1}{2}$	—
Dito 1840	» 4 »	$79\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	$79\frac{7}{16}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 f	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	$77\frac{1}{2}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	46	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$47\frac{9}{16}$	$47\frac{15}{16}$	$47\frac{7}{8}$
Dito Nieuwe	» 5 »	$69\frac{5}{8}$	$70\frac{1}{4}$	$70\frac{1}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$26\frac{5}{16}$	$26\frac{7}{16}$	$26\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	$98\frac{1}{2}$	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	$25\frac{3}{8}$	26	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{4}$ »	$14\frac{3}{8}$	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	$20\frac{1}{8}$	$20\frac{3}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—
Grieken 4.				

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.